

OSNOVNI POJMI V KATASTRIH NEPREMIČNIN

1. Kateri so bili nameni oziroma cilji začetnega razvoja »katastrov«?

Cilji začetnega katastra so bili obdavčitev, ciklično razdeljevanje zemljišč zaradi naravnih vplivov, nastavitve IS, zagotavljanje dokaznih dejstev o prostorski razsežnosti pravic...

2. Kakšen je izvirni pome besede »kataster« iz grščine? Kako so ga imenovali v latinščini?

Grščina -> Katastikhos katastichon – pomeni knjiga z vrstični zapisi kjer popisuje število živali, oseb in zemljišč

Latinščina -> capitastrum – spisek tistih, ki so bili dolžni plačati davek po osebi

3. Katere vrste katastrov zemljišč poznate ob njihovem nastanku glede na tehnike popisa v tabele?

ENA TABELA – vrstični zapis : popisni kataster, urbarji, terezijski

VEČ TABEL in KARTA ZEMLJIŠČ : milanski kataster, francijsko –avstrijski kataster

4. Katere vrste katastrov zemljišč poznate ob njihovem nastanku glede na informacije o prostorskih prvinah?

-opisno besedilo, toponimi (besedilne karte, opis meje katastrske občine, tapije)

-pokrajinske slike (16. stoletje Nemčija, predstavitev situacije zemljišč)

-točkovni reprezentant zemljišča (primer Norveška, centroid in ševilka)

-poligionski reprezentant zemljišča (grafična izmera, numerična izmera)

-globalne koordinate (sodobni referenčni koordinatni sistem)

5. Katere vrste katastrov zemljišč poznate ob njihovem nastanku glede na »germanski« sistem?

Zajema grafični prikaz geometrije razdelitve zemljišč. Loči se na prikaz po obsegu ("otočni" prikaz=) in prikaz po hierarhiji.

Po hierarhiji:

- Grid -> kvadrati/nepravilne geometrične oblike
- Nepravilni poligoni/upravna razdelitev

6. Naštejte tri geometrične terenske tehnike ob nastankih različnih katastrov, navedite katerih imerijev, držav?

Metoda ločnih presekov: v starem Egiptu. Gre se za merjenje dolžin trikotnikov.

Zakoličevanje pravičnega grida:

- Grčija
- Rimski imperij
- ZDA

Grafična izmera z urezi-preseki vizur:

- Merska mizica
- Marinionijeva metoda

7. Naštejte materiale/tehnike za nosilce informacij ob nastankih različnih katastrov, navedite primere katerih imerijev, držav?

Sumer -> glinena plošča

Stari Egipt -> papirus

Bavarska -> kamen za original, da so delali kopije

Avstrijsko cesarstvo -> papir za natisnjeno kopijo

Po leti 1970 -> umetne folije

Po letu 1980 -> digitalni nosilci

8. Naštejte listinske sisteme ob nastankih različnih katastrov, navedite primere katerih imerijev, držav, imen?

Turški sistem -> tapije

Francija -> prepisovanje dejstev iz pogodb v javne knjige

Torrensov sistem -> folije – po zemljiščih in ne lastnikih

9. Naštejte katastrske razdelitve glede na rabo zemljišč ob nastankih različnih katastrov,?

Zemljiške razdelitve -> vse rabe

Poljske razdelitve -> samo za zemljišča v kmetijski rabi (grude, dolge sklenjene proge, celki)

10. Katera dva bolj specifična elementa sta bila dodana vrstičnemu popisu v sistemu Frančiškovega katastra?

Izračun površin parcel in vrednotenje zemljišč za izračun donosa.

11. Kaj je omogočala katastrska mapa; kaj je bila njena ključna prednost pred vrstičnim popisom?

Gre za grafično predstavitev dokumentacije (popisa in geometrije) obdavčljivih zemljišč – davčnih parcel, ki so bile v teh katastrskih kartah t. i. mapa (ki pa ni isto kot načrt). V njem so bili zajeti izračuni površin iz grafike.

12. Kateri dve hierarhični razdelitvi teritorija dežele sta se izvedli v Frančiškovem katastru? Kateri dve nomenklaturi poznate v zvezi s tema dvema strukturama?

Hierarhična razdelitev teritorija = KARTOGRAFSKA RAZDELITEV -> nomenklatura kartirnega sistema

Uporabljala za organizacijo izmere in kartiranja

Koordinatni sistemi, ki se ločijo na Krim, Schoeckel, Gelleregy. Prikaz imperija oz. dežele.

Trigonometrične sekcije v merilih 1:2880 in nato na 1:1440 in 1:720. Prikaz razdelitve na liste.

Hierarhična razdelitev teritorija = UPRAVNA RAZDELITEV -> nomenklatura lociranja enot nepremičnega premoženja

Uporabljala za določevanje nepremičnega premoženja kot katastrskih enot.

Npr.: dežele, katastrski okraji, katastrske občine, ledine, posesti, parcele, deli parcel, lokacije.

13. Kaj pomeni beseda »stabilnost« v zvezi s Frančiškovim katastrom?

Stabilni davčni prihodek za državo.

14. Katera pomembna informacijska entiteta je s frančiškovim katastrom še uvedeno v tedanji ZIS?

15. Katera pravna prvina je dodana v mejnem katastru?

Dodan je mejni kataster, ki predstavlja kataster fiksnih mej.

16. Kakšen je sodobni pomen besedne zveze »Zemljiški kataster«?

Elektronski popisni register z digitalno geometrijo zemljišč /parcel in pravno veljavnih mej.

17. Naštejte 5 elementov stvarnosti in njihovih abstrakcij v sistemu katastra!

<i>Element stvarnosti</i>	<i>abstraktni element</i>
Nepremično premoženje	nepremičnina
Oseba	vloge (najemnik, lastnik, posestnik)
Mejnik	identifikator (št. Katastrske občine)
Zemljišče	identifikator (parcelna številka)
Stanovanje	del stavbe

18. Kateri so geometrični vidiki katastra?

2D geometrija :

- Zemljiška parcela -> geometrični reprezentant, poligon
- Katastrska meja -> lomljenka
- Stavba parcela -> zaključen poligon

3D geometrija:

- Volumni
- Nadmorske višine
- Relativne višine

ID geometrija:

- Parcela številka -> točkovni reprezentant parcele
- Številka stavbe -> točkovni reprezentant, zemljišča pod stavbo
- ZK točka -> točkovni reprezentant loma meje zemljišča

Katastrski načrt:

- Kot sistemski list
- Kot meje v obravnavi zemljišč
- Kot geometrija mej zemljišč

19. Kateri so tehnično/tehnološki vidiki katastra?

Operat, kot materialna zbirka podatkov.

Elaborat, kot dokumentacija projekta

Izmera, kot podatki o točnosti, natančnosti in zanesljivosti podatkov.

20. Pojasnite pomen besede »evidenca«?

Dokazno uradno gradivo. Razpoložljiva zbirka dejstev, ki kažejo ali je prepričanje ali trditev resnično/veljavno.

21. Naštejte vsaj 5 načel, ki se jih upošteva v slovenskem katastru zemljišč?

Načelo sosedstva, topološka pravila, načelo javnosti katastra, načelo minimalnih površin, davčno načelo, načelo kontrole geometričnih količin...

22. Katere vrste sodobnih katastrov v RS poznate? Naštejte jih 5.

Zemljiški, stavbni, grajene strukture, lastnosti nepremičninskega premoženja, rudarki kataster, državne meje, register prostorskih enot.

23. Upravni vidik katastrov: katastrska opredelitve besede »nepremičnina«?

Nepremičnina: je zemljišče, parcela, stavba ali del stavbe

Parcela: je prostorsko odmerjeno zemljišče, ki leži v eni katastrski občini in je v KN vpisana z mejo ter označeno parcelno številko.

Zemljišče: je omejeno območje ene ali več parcel, dela ene parcele ali delov več parcel.

Točka: je lokacijski podatek, njen položaj je določen s koordinatami v državnem prostorskem KS.

24. Kakšna je akademska opredelitev besed »zemljiški kataster« in »parcela« (MČ)?

Zemljiški kataster: je uradna evidenca zemljišč, kjer je zemljišče opredeljeno s parcelo.

Parcela: je geometrični reprezentant dela zemljišča-zemeljskega površja.

25. Definicija zemljišča (pravna), definicija nepremičnine, lastninske pravice in etažne lastnine po slovenski zakonodaji;

Zemljišče je (omejeno) območje (zemeljskega površja) ene ali več parcel, dela ene ali več parcel.

Nepremičnina je zemljišče, parcela, stavba, del stavbe.

Etažna lastnina je lastnina posameznega dela stavbe ali solastnina skupnih delov.

26. Naštej osnovne prostorske enote sistema zemljiškega katastra v SI: zemljiška parcela, katastrska občina, katastrski okraj;

Osnovna enota

- Katastrska občina
- Parcela
- Katastrski okraj

27. Sistem zemljiške administracije! Različni pristopi k evidentiranju nepremičnin v svetu!

Kakovosten večnamenski zemljiški administrativni sistem je pogoj za učinkovito in trajnostno upravljanje zemljišč, saj zagotavlja uveljavljanje in nadzor nad rabo zemljišč, je kakovosten vir določitve fiskalnih elementov (davkov, socialnih transferjev) ter predvsem predstavlja temelj za varovanje interesov na zemljiščih.

Registracija listin, upravnega naslova

28. Osnovne evidence nepremičnin v Sloveniji! Kratek opis!

PREG -> zasebno.

Javno:

- E-prostor
- ETN -> evidenca trga nepremičnin
- E-geodetski podatki ->

KATASTER NEPREMIČNIN KOT ZEMLJIŠKI INFORMACIJSKI SISTEM (ZIS)

29. Kako imenujemo zemljiški informacijski sistem v angleščini?

Land Information System (LIS).

30. Naštejte nekaj podsistemov katastra nepremičnin?

Kataster stavb, kataster GJI, register nepremičnin, zemljiški kataster.

Televodi, katastrski operat, podsistem arhivskih načrtov...

31. Večnamenskost, večuporabnost ZIS, naštejte:

Uporabniku so na voljo podatki o:

- veljavnih državnih prostorskih aktih
- Razpoložljivi podatki o podrobni namenski rabi prostora
- Informativni podatki o izvedbenih aktih
- Podatki o upravnih aktih
- podatki o omejitvah v prostoru
- služnosti
- stavbne pravice
- gradbena parcela

32. Povezljivost katastrskih evidenc?

Elektronsko se povezujejo:

- Katastrske evidence
- Druge evidence podatkov, ki jih vodi država, občine, nosilci javnih pooblastil.

Kako?

1. z vpisom lokacijskih podatkov v kataster nepremičnin. Druga organizacija pripravi podatke in jih vpišejo v KN.
2. S povezavo druge evidence na kataster. Neodvisno posodabljanje. Primer: namenska raba (OPN) z dejansko rabo (pripravi ministrstvo za kmetijstvo) in rabo cest/železnic...
3. S presekom geometričnih podatkov. Primer: druge evidence/dejanska raba/namenska raba z podatki katastra
4. Z vpisom katastrske ID številke. Primer: zemljiška knjiga-> povežemo ID občine in ID parcele

33. Vidik Več dimenzionalnosti ZIS; naštej:

2D geometrija, 2,5D register nepremičnin (etažni načrti), tabele za atributne podatke..

34. Vidik ZIS kot del prostorske podatkovne infrastrukture PPI; katera evropska direktiva ga tangira?

Direktiva INSPIRE.

35. Vidik lokalizacija, lociranje, navigacija - tudi mobilna; s čem jih omogoča ZIS?

GNSS tehnologija nam omogoča navigacijo po parcelah (aplikacijah) v katastru. Lokalizacijo oziroma posredno referenciranje: državne meje, baza RPE, EHIS.

36. Katere vrste elektronskih baze podatkov se uporabljajo za ZIS?

Na geodetski upravi uporabljajo ORACEL – relacijska baza.

37. Katere portale, spletne aplikacije poznate kot del ZIS?

38. Standardizacija ZIS, kako se imenuje standard za ZIS s tujo kratico? Napišite besede, ki sestavljajo kratico?

LADM – Land Administration Domain Model

39. Nadzor kakovosti v ZIS? Naštete kaj se kontrolira in s kakšnimi metodami?

Nadzor geometrije z topologijo (nadzor sosedstva)

40. Procesi v katastrih kot ZIS, naštejte: OBDOBJE 1811-13 (Ilirske province);

Načrti so bili potrjeni v Milanu. Izvajalci izmere so bili : geometer, asistent, 2 pomočnika, inšpektor in župan.

41. Napoleonov kataster - Francoska grafična izmera na teritoriju Slovenije – Kje? Koliko k. o.?

opišite glavne značilnosti!

Odločili so se za parcelno orientiran kataster. Nastali otočni katastrski načrti, vsaka k.o. je imela lokalni k.s., izmerjen je bil zahodni del SLO (10 katastrskih občin), osnovno merilo je 1:2000 in uveden decimalni sistem.

OBDOBJE OD 1817-1883

42. Koordinatni sistemi za kataster na teritoriju Slovenije (naštete in opišite glavne značilnosti)?

Kranjska, Koroška in Primorje ima izhodišče Krim. Značilnost → Merilo in orientacija sta bila povzeta po francoski triangulaciji.

Štajerska in izhodišče pri Gradcu. Značilnost → hkrati razvoj mreže I.,II.,III. Reda

Prekmurje izhodišče pri Budimpešti. Značilnost → vključen v triangulacijo in katastrsko izmero šele v drugi polovici 19. stoletja.

43. Prepoznajte merilo načrta iz nomenklature lista Frančiškovega katastra...

1:2880

44. Značilnosti frančiškovega/franciscejskega katastra:

a. Osnovni pristop kartiranja iz velikega v malo (hierarhija: katastrske občine, ledine, grupe, parcele);

razdelitev območji posameznega k.s. na trigonometrične sekcije in liste detaljne izmere. Po katastrskih občinah se razdeli na otočno kartiranje, znotraj k.o. pa se zajame podatke po grupah in ledinah.

b. Kako je bilo določeno merilo 1:2880?

merilo je bilo določeno na podlagi:

-Dolžina enega palca na načrtu ustreza 40 sežnjev v naravi oz.

-Površina enega kvadratnega palca na načrtu ustreza enemu oralu

1 ČEVLJEV = 12 PALCEV

(Palec, čevlj, seženj)

Da pridemo do 72 moramo množiti $12 \cdot 6$

40 -> predstavlja merilo

$72 \cdot 40 = 2880$

c. Kako so bile določene in kartirane posestne meje (Namig: sodelovanje posestnikov, kriteriji za opredelitev parcele ipd.)?

d. Osnovne značilnosti izmere zemljiških in stavbnih parcel, katera so pomembna dejstva pri interpretaciji kakovosti podatkov franciscejskega katastra? – Namig:

položajna kakovost, kakovost površin – posebnosti zahtevane kakovosti glede na rabo!

Izmera se je morala izvršiti po delih. Obdelana zemljišča se morajo zakoličiti veliko natančneje, kot druga malo donosna zemljišča. Obvezna prisotnost posestnikov. V skico parcele se vpišejo imena, hišna številka, vrsta kulture, pravna lastnost zemljišča.

45. Opišite kako se se izravnavale napake površin

Pristop iz velikega v malo → razdelitev detajlnega lista v parcelne grupe (po mejah ledin in listov). Določitev površin s pomožnimi geometrijskimi liki.

46. Kdaj se je pričela katastrska izmera za Ogrski del imperija? Kakšne so bile značilnosti tega sistema?

V drugi polovici 19. stoletja. Značilnosti →

- Mreža 4 reda najprej določena na osnovi grafične triangulacije z merskimi mizicami
- Uporabili so trigonometrično višinomerstvo

47. Kaj je uvedla Uredba o zemljiškem davku leta 1869?

Posodobitev katastra, ki je trajala od 1869-1882 (revizija davka), zaradi novih meja ali objektov. Pomemben pri nastavitvi zemljiške knjige, ki je nastala 1871.

48. Zakaj je za zemljiško administracijo pomembno leto 1871 in zakaj leto 1875?

1871 → nastavitev zemljiške knjige, zakon o zemljiški knjigi, vpisovale so se vse nepremične stvari in pravice, ki so enake nepremičnim stvarim. Uradno sprejet metrski sistem v Avstrijskem cesarstvu.

1875 →

ZEMLJIŠKI KATASTER 1883-1974

49. Reambulacije katastra – namen, kaj je bil rezultat? Novosti z letom 1883!

Namen je bil uvesti zemljiški davek na osnovi reambulacijskega katastra. Posodobitev podatkov iz zemljiškega katastra. Nove tehnologije privedle do tega, da se izvede poligonska izmera → nova merila, metrski sistem...

50. Kaj je bilo v tem obdobju značilno za kataster v mestih?

Merilo 1:1250, odsvetovala se je uporaba merske mizice.

51. Posebnosti vzdrževanja zemljiškega katastra po letu 1883

Zakon določil revizijo katastra najmanj vsakih 10 let. Spremembe parcelnih meja se prikaže v katastrskih elaboratih, kjer mora biti grafično predstavljen potek stare in nove parcelne meje.

52. Matematična osnova. Namig: na območju novih izmer se po drugi svetovni vojni predhodno vzpostavi trigonometrična mreža v novem koordinatnem sistemu D48/GK, na območju tako imenovanega grafičnega katastra pa se ohranjajo stari koordinatni sistemi – tako imenovana lokalna izmera);

- Predviden enotni koordinatni sistem z izhodiščem na Dunaju -> navezava na vojaško triangulacijo
- Zaradi velikih deformacij z oddaljenostjo proti vzhodu/zahodu od izhodišča uvedba več koordinatnih sistemov

na območju novih izmer se po drugi svetovni vojni predhodno vzpostavi trigonometrična mreža v novem koordinatnem sistemu D48/GK; na območju tako imenovanega grafičnega katastra pa se ohranjajo stari koordinatni sistemi – tako imenovana lokalna izmera

53. Katastrski postopki in pristopi k vzdrževanju katastra, pristopi k vzdrževanju katastrskih načrtov (Namig: razlikovati med (1) katastrskimi načrti tako imenovane grafične izmere (enostavni vklop s translacijo in rotacijo na osnovi identičnih točk v okolici) in (2) katastrski načrti na območjih tako imenovanega »koordinatnega katastra« – to so območja komasacij in nove izmere, kjer se načrti vzdržujejo koordinatno);

Grafični kataster (merilo 1:2880, 1:720, 1:1440; 1:5760)

- Meritve navezane na obstoječa mejna znamenja, na mejnike in meje, za katera se je preverilo, da so identični s prikazanimi na načrtu
- Za večje izmeritveno območje je bilo zahtevano večje število stojišč in razviti se je morala lokalna poligonska mreža na katero so se navezale meritve

Kataster na podlagi nove izmere – numerični kataster (merilo 1:1000, 1:500, 1:2000, 1:2500)

- Meritve mejnih točk vezane na državno izmeritveno mrežo
- Če se na mrežo ni bilo mogoče vezati, se je vzpostavila dopolnilna izmeritvena mreža oziroma so se kot izhodišče za meritve uporabljala mejna znamenja, za katere so že bile določene koordinate

54. Zahtevana kakovost za nove izmere v posameznih obdobjih, metode izmere; kako je bilo z instrumenti, tehnikami izmer?

Planimetri -> nitni, polarni

55. Kdaj se uvede Gauß-Krügerjevo projekcijo za avstrijski del imperija? Katere izhodišče koordinatnega sistema in kateri geodetski datum?

Uvede se leta 1917. Izhodišče je Ferro, koordinatni sistem Pariški

56. Kataster Slovenije v SHS? Kakšne so najmanjše površine za samostojne parce za

Kataster Slovenije SHS je imel glavni namen pobiranje zemljiškega davka.

57. Kako in s katerimi pripomočki se izračuna površine zemljišč? Kolikokrat za vsako parcelo?

S planimetri in polarnimi in nitnimi. Z orodjem obkrožimo narisano mejo parcele, pred tem nastavimo merilo. Za vsako parcelo vsaj dvakrat.

ZEMLJIŠKI KATASTER 1974-2000

58. Zemljiški kataster po zakonodaji iz leta 1974:

a. Sestavine za katastrski operat po Zakonu o zemljiškem katastru iz leta 1974;

Operat

- Grafični del: zemljiško katastrski načrti, metrice načrtov, indikacijske skice, PKN, ...
- Pisni del: abecedni seznam lastnikov, seznam parcel, posestni list, seznam vložkov, seznam mejnih točk.....

b. Kaj je MUP? Razlika med MUP in urejanjem meje po ZEN!

MUP (mejni ugotovitveni postopek) → evidentiranje posestne meje v katastru, ki je odstopala od katastrskih podatkih. Številne nove izmere urbanih območji. Problem = ni bilo opredeljeno največje dovoljeno odstopanje.

ZEN →

c. Postopki vzdrževanja katastra, pristopi vzdrževanja katastrskih načrtov;

Matrice so bile kopije katastrskih načrtov na kakovostnem prosojnim materialu. Na katerem je prikazano zadnje stanje. Vzdrževanje skupaj s katastrskimi načrti - vsaka sprememba se je vrisala v katastrski načrt z rdečim tušem.

d. Posebnosti novih izmer in komasacij v tem obdobju;

nove izmere in komasacije je privedlo do zgoščevanja geodetske mreže in uvajanje k.s. D48/GK v kataster.

59. Kako se imenuje postopek urejanja mej po zakonu o zemljiškem katastru iz leta 1974?

Mejno ugotovitveni postopek.

60. Kaj je matrica katastrskega načrta?

Kopija trenutno veljavnega stanja vse v črnem na prosojnim listu.

61. Kakašne so značilnosti t.i. PKN? Čemu so služili?

Pregledni katastrski načrt → načrt parcelnega stanja, kot je evidentirano v zemljiškem katastru in topografski načrt. Gre za informativno predstavitev parcelnega stanja na topografski podlagi merila 1:5000 ali 1:10000

62. Kateri dve evidenci sta bili dodatno uvedeni po Zakonu o zemljiškem katastru 1974?

Grafična evidenca mejnih točk s koordinatami določenih v merilu in obliki katastrskega načrta.

Grafična evidenca geometrije mej ugotovljenih v MUP

63. Navedite dve skupini sprememb po ZZK

Tehnične spremembe na osnovi odločb geodetske uprave in pravne spremembe.

64. S katerim dokumentom se je izvajalo sprotno seznanjenje Zemljiške knjige s spremembami v Katastru?

Upravna ali sodna odločba → naznanili list

65. Na čemu je bil poudarek množične revizije podatkov zemljiškega katastra po ZZK(1974)

Na posodabljanju podatkov o rabi zemljišč in pomoč pri izračunu katastrskega dohodka.

66. Proizvodna sposobnost zemljišč po pravilniku 1979 je odvisna od? Naštete.

Rodovitnosti tal, vpliva podnebja na rodovitnost, nagib in razgibanost zemljišča, vodne razmere, dostopnost zemljišča in možnost uporabe mehanizacije.

67. Kakšne so minimalne dovoljene površine za vzpostavitev samostojne parcelne entitete evidentirane v katastru?

Če ima zemljišče površino večjo od 200m^2

Npr: plantažni sadovnjak mora imeti najmanj 1000m^2

Npr.: pašnik ima lahko do 5000m^2

68. Kako, na katere 3 načine, je potekalo reševanje prijav po 1974?

- v pisarni
- s terenskim ogledom po prijavi
- na terenu z meritvijo

69. Kakšni (pravni, upravni in geometrični) pogoji so bili uveljavljeni po letu 1974 za tako imenovan Prenos posestne meje v naravo po podatkih katastra?

- Ne teče sodni postopek zaradi meje (izjava lastnika)
- Zahtevek na geodetsko upravo je lahko podal le lastnik
- Lastniki zemljišč so pisno izjavili, da se strinjajo, da se posestna meja uradno vzpostavi po podatkih zemljiškega katastra.
- Ali obstajajo za območje parcele obstojni izvirni numerični podatki?
- Ali so obstoječi načrti tako zanesljivi vir, da je možno vzpostaviti posestno mejo v predpisani natančnosti.

Obdobje 1990 – 2000

70. Naštej 6 razvojnih izzivov za katastre nepremičnin v obdobju po osamosvojitvi RS (1990- 2000)

- Izziv zastarelih in neusklajenih podatkov Zemljiške knjige in Zemljiškega katastra.
- Reorganizacija geodetske službe.
- Uvedba elektronskega pisnega dela operata
- Uvedba digitalnega zemljiškega katastra v podatkovnem delu
- Uvedba digitalnega zemljiškega katastra v geometričnem delu operata
- Usklajevanje geometrije na robovih listov k.o.

71. Kaj vse obsega/pomeni reorganizacija geodetske službe iz leta 1995 za katastre nepremičnin?

Prej je vsaka občina imela svojo geodetsko službo in imeli smo eno državno geodetsko službo. Potem pa so se leta 1995 občinske službe združile z Republiško geodetsko upravo, privatizirajo javni geodetski zavodi, izvede se veliko komasacij, leta 2000 se začnejo pojavljati zasebna geodetska podjetja.

72. Kaj obsega digitalizacija pisnega dela operata zemljiškega katastra?

Začnejo se razvijati programske rešitve za informacijsko podporo – atributni kataster. Ustanovi se katalog osnovnih pravil za podatke INKAT. Tak sistem se je ohranil do danes.

73. Opišite postopek digitalizacije in georeferenciranja geometrije katastra zemljišč v 5 alinejah:

- Vektorizacija geometrije sistemskih listov (skeniranje, zaslonska vektorizacija)
- Spajanje (šivanje) geometrije parcel na robovih listov
- Topološka kontrola (parcelne št., večkratne zapisane parcele)
- Transformacija v državni k.s. D48/GK
- Usklajevanje neskladnih podatkov na mejah posameznih k.o.

74. Kateri je bil GIS cilj sestavljanja digitalnih k.o. v mozaik za celo SLO in kakšne so njegove omejitve uporabe za katastrskega geodeta?

Omogočiti prikaz katastra za celotno ozemlje. Pri delu se nujno zaupa izvirnim podatkom (original načrtom) .

75. Kateri so problemi usklajevanja podatkov o geometrije meja parcel na meji med posameznimi katastrskimi občinami:

Problem dvakratnih podatkov. Dve meji.

ZEMLJIŠKI KATASTER PO LETU 2000

76. Kateri zakon/pravilnik je bil na področju katastrov sprejet leta 2000/2004?

Zakon o geodetski dejavnosti (ZGeoD) IN Zakon o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot (ZENDMPE)

77. Katere novosti je uvedel ZENDMPE (2000)?

Evidenca grajenega nepremičninskega premoženja, varovanje osebnih podatkov (niso več javni), nov postopek izravnava meje,

78. Katere nove izraze v povezavi z mejami je uvedel ZENDMPE?

Parcelacija, komasacija, izravnava meje

79. Kako poteka postopek ureditve meje po zakonu in pravilniku (2000, 2004)?

Urejajo se na podlagi soglasja lastnikov in na podlagi geometričnih podatkov zemljiškega katastra .Pri postopku se pokaže pokazana meja katero opišejo lastniki zemljišč v naravi, in katastrska meja, ki jo pokaže geodet po končani izmeri.

- Sprejem naročila
- Priprava na mejno obravnavo
- Predhodne meritve
- Vabljenje lastnikov
- Izvajanje mejne obravnave
- Izdelava elaborata

80. V katerem primeru je dovoljen postopek obnove meje v naravi po ZENDMPE (2000)?

Izvede se le v primeru, če je meja dokončna in na podlagi zadnjih vpisanih podatkov na zahtevo lastnika zemljišča/sodišča/po uradni dolžnosti.

81. Pod kakšnimi pogoji in na kakšni pravni podlagi je dovoljena delitev parcele po ZENDMPE (2000)?

Povezana ja s postopkom mejne obravnave skupaj z mejno obravnavo, če meje še niso bile dokončne in brez mejne obravnave, če so meje že dokončne. Parcelacija se izvede na podlagi akta državnega organa ali organa lokalne skupnosti.

82. Izravnava meje po ZENDMPE? Navedite pogoje za izvedbo:

Površina manjše parcele se je lahko spremenila največ za 5% in površina se ni smela spremeniti za več kot 500m².

83. Ustna obravnava po ZENDMPE (2000); v kakšnem primeru se jo je izvajalo in kako?

Izvajala se je v primeru parcelacije, če se v postopku ureditve meje ne doseže soglasja med lastniki sosednjih parcel. Če se še vedno ne strinjajo se sproži sodni postopek.

84. Kateri dve vrsti komasacije uvede ZENDMPE (2000)?

Pogodbena komasacija (na podlagi pogodbe med lastniki) in upravna komasacija (na podlagi zakona v upravnem postopku).

ZEMLJIŠKI KATASTER PO LETU 2006

85. Zakonodaja v letu 2006 – ZEN-1 (novitete - ?)

ZEN-> zakon o evidentiranju nepremičnin

Vsebuje zemljiški kataster, kataster stavb, register nepremičnin, zemljišče pod stavbo

Nepremičnina je prostorsko odmerjen del zemeljske površine, skupaj z vsemi sestavinami. Vse kar je po namenu trajno spojeno ali je trajno na nepremičnini, nad ali pod njo je sestavina nepremičnine

86. Zemljiški kataster parcelacija ?

Je združitev in delitev parcel. Lahko se izvede brez mejne obravnave, pod pogojem če so meje, ki se jih dotikajo nove meje UREJENE ali skupaj z mejno obrnavo, če meje v naravi niso urejene. Zahteva jo lahko lastnik, solastnik. Parcele, ki so v postopku morajo biti v isti katastrski občini in imajo najmanj eno skupno mejo in istega lastnika.

Če se ne doseže soglasje med lastniki lahko pride do sodnega postopka.

87. Kataster stavb (nastanek in zakon o ZPPLPS (1999 + 5 let))

ZPPLPS –zakon o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice

Zakon določa, da je kataster stavb temeljna evidenca o nepremičninah/stavbah. Zagotavljati mora enolične identifikatorje in podajati prostorske in fizične podatke o stavbah/delih stavb. Omogočati mora tudi povezovanje z drugimi evidencami podatkov o prostoru. Vpis v kataster stav se prične s prvim vpisom stavbe, nato sledijo vpisi posameznih delov stavb.

Cilj zakona je bil reševanje problemov, ki otežujejo lastnikom stanovanj vpis etažne lastnine. Poenostavlja njen vpis in velja za dobo 5 let od uveljavitve.

88. Kataster stavb – vzdrževanje po letu ZEN-1

ZEN – zakon o evidentiranju nepremičnin

Ureja evidentiranje nepremičnin, državne meje in prostorskih enot, postopek urejanja in spreminjanja zemljiških parcel, postopek vpisa podatkov o stavbah in delih stavb...

Evidentiranje obsega vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zemljiškega katastra, katastra stavb in registra nepremičnin.

77. Register nepremičnin

REN -> register nepremičnin

Je večnamenska evidenca podatkov o nepremičninah, ki v evidenčnem smislu vzpostavlja nepremičnino (zemljišče s pripadajočimi sestavinami – stavba/del stavbe) in zagotavlja podatke o trenutnem stanju nepremičnine za namene prostorskega razvoja, davka,....

78. Zakon ZVETEL (opis)

ZVETEL-> zakon o vzpostavitvi etažne lastnine na predlog pridobitelja posameznega dela stavbe in o določanju pripadajočega zemljišča k stavbi

Ureja postopek za vzpostavitev etažne lastnine s sodno odločbo na predlog pridobitelja posameznega dela stavbe in postopek za določevanje pripadajočega zemljišča, ki pripada stavbi v etažni lastnini.

79. Zemljišče pod stavbo (tudi posebnosti –stavba 1del)

ZPS -> zemljišče pod stavbo

Zemljišče pod stavbo je navpična projekcija in presek stavbe z zemljiščem na ravnino.

Evidentira se

- S koordinatami v državnem koordinatnem sistemu
- S površino zemljišča pod stavbo
- Z identifikacijsko oznako stavbe

Elaborat za evidentiranje zemljišča pod stavbo lahko zahtevamo šele, ko je stavba vpisana v katastru stavb in REN.

80. Vsebina elaborata Zemljiškega katastra (splošno)

Elaborat ureditve meje, parcelacije, izravnave mej, določitve zemljišča pod stavbo...

Vsebina

- Naslovna stran: naziv podjetja, vrsta geodetske storitve, naročnik, katastrska občina, datum, odgovorni geodet,...
- Skice: mej, geodetskih točk, merilo, legenda...
- Prikaz sprememb
- Digitalni podatki
- Dodatne vsebine: zapisnik mejne obravnave, izračun parcel, tehnično poročilo, soglasja

81. Vsebina elaborata katastra stavb

Vsebina elaborata

- K-0 -> Ovitek elaborata: vrsta elaborata, katastrska občina, številka stavbe, podjetje (ki izda elaborat), število strani
- K-1 -> povezava z zemljiškim katastrom in registrom prostorskih enot
- K-2 -> lega in oblika stavbe
- K-3N -> načrt stavbe in delov stavb
- K-3P -> podatki o stavbi in delih stavbe
- K-4 -> načrt dela stavbe
- K-5G -> spremembe grafičnih podatkov o stavbi in delih stavbe
- K-5P -> spremembe opisnih podatkov o stavbi in delih stavb
- Primerjalni seznam preštevilčbe delov stavbe

82. Zapisnik Mejne obravnave

Vsebina zapisnika

- Naročnik, geodetsko podjetje, pooblaščen geodet
- Št. Parcele v postopku, kraj mejne obravnave, datum in čas obravnave
- Razpredelnica povabljenih za vsako parcelo, prisotnost, opombe

83. Skica (vsebina), vodenje

Osnova zanjo je zemljiški kataster, na to izrišemo skico po topografskem ključu, kjer pojasnjuje opravljeno geodetsko storitev.

Vodi se jo sproti, vsebuje legendo, merilo...

84. Bonitiranje – nastanek in vzdrževanje

Ocenjevanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč in vpliv klimatskih razmer.

Nastanek

- Parcele pod stavbo in ki po vrsti niso katastrska kultura -> boniteta 0
- Izračun bonitetnih točk pripišejo ostalim parcelam/delom parcel

Vzdrževanje: posodablajo se na željo strank, ob parcelaciji, evidentiranju zemljišča pod stavbo.

85. Osnovni pojmi: ZK-točka, urejena meja, predlagane meja, pokazana meja po ZEN 2006;

Urejena meja je meja, ki je v zemljiškem katastru evidentirana na podlagi dokončnega upravnega akta/sodne odločbe in ima koordinate.

Predlagana meja - > POKAŽE GEODET

Pokazana meja -> POKAŽE STRANKA

86. Katera evidenca je dodatno uvedena po ZEN 2006?

ZEN -> zakon o evidentiranju nepremičnin

87. Kateri evidenca se opusti po ZEN 2006?

Ukine se evidentiranje katastrske rabe zemljišč.

88. Po ZEN 2006 se ob nastanku nove parcele njena prejšnja parcelna številka sme znova uporabiti

89. ZEN (2006) evidentiranje mej (povezav med lomi); naštejte s katerimi 3 statusi se jihopredeli:

Upravni status, informacijski status, geometrični status glede na katastrsko storitev.

90. Kateri so negativni učinki ZEN 2006 na katastrske evidence?

- Ukinitve obvezne materializacije ZK točk pri katastrskih postopkih -> povzroči probleme izvajanja kontrol
- Terenska interpretacija vsebine elaboratov
 - poenostavljena specifikacija skice terenske izmere
 - Z GNSS izguba navezave na lokalno geodetsko mrežo
 - Niso na voljo podatki opazovanj

91. Kdaj postane uporaba D96/TM obvezna za določanje položajev mejnikov?

V letu 2007.

92. S katero mero je predpisana natančnost ZK točk po Tehničnem navodilu 2007 in koliko zanaša?

93. Kako se zagotovi zanesljivosti (nadštevilnosti) opazovanj pri uporabi polarne metode izmere v katastru (po Tehničnem navodilu 2007)? Naštej:

- oddaljenost prostega stojišča do točk izmeritvene mreže ne sme presegati 200m
- oddaljenost stojišča do najbližje točke mora biti manjša
- izvedba nadštevilnih meritev (minimalno 2 HZ smeri in 2 poševni dolžini)
- koordinate dobimo z izravnavo po MNK

94. Kaj pomeni pojem »zemljišče pod stavbo« (po ZEN, 2006)?

Zemljišče pod stavbo je navpična projekcija, presek stavbe z zemljiščem na ravnino.

95. Katerega leta bonitetni sistem nadomesti katastrsko klasifikacijo kmetijskih in gozdnih zemljišč?

Let 2008.

96. Postopki zemljiškega katastra po ZEN2006; Spremembe glede na ZENDMPE in glede na zakonodajo iz leta 1974 (MUP – ureditev meje)!

Meja se ureja po postopku ureditve meja, ki ga izvaja geodetsko podjetje kot storitev in na podlagi upravnega postopka evidentira v zemljiški kataster z elaboratom. Do leta 2000 se urejene meje MUP štejejo kot urejene, če so določene s koordinatami ZKT s predpisano natančnostjo. Po 2000-2006 pa se meje, ki so bile urejene na podlagi ZENDMPE kot dokončne meje, štejejo za urejene.

97. Zemljiškokatastrski načrt in zemljiškokatastrski prikaz; Osnovne dileme glede kakovosti zemljiškokatastrskega prikaza!

ZKN -> zemljiškokatastrski načrt

- Prikazuje meje nepozidanih zemljišč in meje pod stavbo, ki so evidentirane s koordinatami točk s predpisano natančnostjo v državnem KS

98. Urejanje meje

Obvezna označitev mej (označitev lomnih točk), mejna obravnava, elaborat, zapisnik, pravočasna objava, pravilno vabljeni
Zapisnik mora dokazovati strinjanje/nestrinjanje in prisotnost
Ni več ustne obravnave

99. Načini vodenja zapisnika mejne obravnave, vključno z opisom postopka mejne obravnave!

- pregled terena, predhodna izmera terena
- pregled starih elaboratov, obdelava predhodne izmere – priprava skic
- prihod na teren -> prenos meritev na teren –s pomočjo meritev oziroma skic poiščemo mejnike , zakoličimo ne direktno potek meje
- prihod lastnikov: preverimo prisotnost s podpisom in ID
- postopek vodi odgovorni geodet
- lastniki pokažejo njihov potek meja, nato odgovorni geodet pokaže kako dejansko poteka,
- pride do debate, ki jo geodet poskuša razrešiti z razlago natančnosti in postopka, pravicami...
- use ugotovitve se zapišejo
- po koncu obravnave se ob strinjanju ponovno podpišejo
-

100. Ustna obravnava – kdaj nastopi ustna obravnava, kdo jo opravi, kako se vabi stranke, posledice udeležbe/neudeležbe ustne obravnave!

Po novem zakonu je ni več

Po starem

- če se ustne ni udeležil in je bil pravilno vabljen vzamemo kot strinjanje
- če je bil nepravilno vabljen in se ni udeležil to vzamemo kot nestrinjanje
- opravi jo odgovorni geodet
- pravočasno vsaj 15 dni prej

101. V kakšnem primeru je meja sporna? Vzroki za sporno mejo in postopanje geodeta! Kaj je predlagana in kaj je pokazana meja (del meje)? Na kakšen način se v skici mejne obravnave označi predlagana in kako pokazana meja? Kako se v skici prikaže del meje, ki ni sporen?

Če soglasje ni bilo doseženo, se parcelni meji pripiše atribut sporna meja.

Predlagano mejo pokaže geodet.

Pokazano mejo pokaže lastnik.

102. Postopek evidentiranja meje v primeru spora – kaj sledi, če se ne doseže soglasje na ustni obravnavi?

Če se lastnik z mejo ne strinja ima časa 30 dni da se pritoži in tako sproži sodni postopek. Če tega ne naredi se vzame kot da se z mejo strinja.

103. Parcelacija (podobno kot pri urejanju in evidentiranju meje...)

Delitev parcel

- Geometrično razstavljanje ene parcele
- Združitev parcel
- Preoblikovanje -> najprej združitev in nato delitev

Ob urejenosti meje se izvede brez mejne obravnave, drugače z njo. Nove parcele dobijo nove parcelne številke, ukinjena parcelna številka se ne sme več uporabljati.

104. Izravnava meje (podobno kot pri urejanju in evidentiranju meje...)! Kaj so osnovni pogoji pri izravnavi meje?

V mejni obravnavi se morata oba oziroma vsi lastniki strinjati, da se ta del meje izravna.

105. Kaj je nova izmera? – pogoji za uvedbo in izvedbo;

Množično urejanje mej -> nova izmera

To je postopek urejanja mej na območju, ki zajema najmanj 10 parcel ali na območju večjem 3 hektarje.

Pogoji za izvedbo

- Za najmanj polovico parcel na območju le te soglasno gotovi vsaj del meje parcele

106. V katerih primerih se lahko uporabi nastavitev katastra – pogoji za uvedbo, vsebina, opis postopkov!

V primerih množičnega urejanja mej.

Geodetska uprava začne postopek po uradni dolžnosti in sicer za zemljišča, ki niso evidentirana v zemljiškem katastru ali pa so po obliki in legi evidentirana drugače, kakor jih dejansko uživajo lastniki v naravi.

Postopek se prične z objavo sklepa o nastavitvi zemljiškega katastra na krajevno običajen.

107. Evidentiranje zemljišča pod stavbo; Kakšen je pogoj za vpis zemljišča pod stavbo pri stavbi z enim delom/ z več deli

108. Matematična osnova (referenčni sistem) za zemljiški kataster, metode izmere, zahtevana natančnost po trenutno veljavni zakonodaji!

109. Katastrska klasifikacija – kaj je bila vzorčna parcela, katastrska kultura, katastrski

razred,katastrski okraj?

110. Boniteta zemljišč v zemljiškem katastru v Sloveniji danes – kako se je uvedla, kaj pomeni?

KATASTER STAVB 2006

111. **Kataster stavb – vsebina po ZEN2006;**

V katastru stavb se vodi ID številka, lastnik, upravljavec, lega, oblika, površina, dejanska raba, številka stanovanja/poslovnega prostora, podatki RPE.

Površine so določene na podlagi meritev.

Določeno je:

- Površina (prej neto površina), uporabna površina (vsota prostorov za bivanje/drugih...)
- Prostori, zemljišče pod stavbo

112. **Kataster stavb - postopek vpisa (zahtevani podatki)!**

Zahtevani podatki

- ID številka
- Lastnik
- Upravljalec
- Lega
- Oblika
- Površina
- Dejanska raba
- Številka stanovanja/poslovnega prostora
- Podatki RPE

113. **Vrste podatkov katastra stavb (glede na njihov izvor/različna obdobja, katastrski vpisi)!**

114. **Povezava katastra stavb z zemljiškim katastrom in zemljiško knjigo;**

Povezava so podatki o lastniku, katastrski občini, parceli

115. **REN – vsebina in namen;**

REN -> register nepremičnin

Je večnamenska evidenca podatkov o nepremičninah, ki v evidenčnem smislu vzpostavlja nepremičnino ter zagotavlja podatke o trenutnem stanju nepremičnine za namen prostorskega razvoja, davčne politike....

EDM in RPE 2006

116. **Evidenca državne meje (kratka vsebina, opisni podatki, ki se vodijo)!**

Državna meja je črta, ki določa mejo teritorialnega območja sodne oblasti neke države. Je navpična ploskev, ki razmejuje državo od sosednjih držav. Je lomljena črta, ki v lomih jo v lomih na terenu oznaujemo z mejnimi znaki, geodetsko izmerimo, evidentiramo in grafično prikažemo na kartografskih podlagah.

V evidencah se vodijo:

- ID številke: mednarodna in zaporedna evidenčna

- Koordinate točk: mednarodni in državni koordinatni sistem
- Način označitve, stabilizacije
- Povezave z RPE, ZK: št. Parcel in točk ob/na meji
- Besedni opis poteka meje
- Mejni načrt

117. Na osnovi katerih sporazumov in kdaj je bila določena državna meja RS s sosednjimi državami?

Avstrija – Senžermanski sporazum -> 1919

Italija – Osminski sporazum -> 1975

Madžarska – Mirovni sporazum -> 1920

118. Vsebina registra prostorskih enot RS!

Vsebina

- Lokacijski in opisni podatki
- Hišne številke
- Katastrska občina
- Naselje
- Ulica, četrt, volilni okraj

119. katerim stavbam se določi hišna številka? Kdo je lahko vlagatelj? Pogoji za pridobitev hišne številke!

Določijo se stanovanjski ali poslovni stavbi, ki je evidentirana v katastru stavb, je namenjena stalnemu/začasnemu prebivanju ali opravljanju poslovne/druge dejavnosti.

Vlagatelj: lastnik parcele/stavbe, investitor gradnje, imetnik stavbne pravice, lastnik/uporabnik stavbe/dela stavbe, upravnik stavbe

Pogoj za pridobitev hišne številke je evidentiranost v katastru stavb.

120. Kako se lahko uvede nova ulica/ulični sistem (kdo sproži postopek in odloča, kakšne so omejitve, kakšen je postopek – vse do registracije v RPE)

KATASTER NEPREMIČNIN 2021

121. Zakonodaja v letu 2021 – ZKN- (naštejte novitete - ?)

- Predpisuje več tlorisov -> 4 tlorisi
- Točnost mej
- Točke so sedaj T
- Po novem ni treba vabiti lastnike, saj je vse objavljeno na spletni strani GURS
- Geodet ni potrebno več kazati novega poteka meje
- Če se lastnik ne udeleži mejne obravnave to vzamejo kot strinjanje s potekom

133. Na čem teoretično temelji »lokacijska izboljšava katastrskih načrtov«?

Na nadštevilnih opazovanjih.

134. Na čem praktično temelji »lokacijska izboljšava katastrskih načrtov«?

Iskanje mejnikov v vseh koordinatnih sistemih in jim določiti koordinate -> sedaj so to vezne točke

